

ІННОВАЦІЇ У МИСТЕЦТВІ ТА ДИЗАЙНІ

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-390-6-43>

ПОСТМОДЕРНІ МОТИВИ КІНЕМАТОГРАФУ

Білокобильський Б. Ю.

студент III курсу

*Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

Кіно – це неймовірний світ в якому пересікаються безліч ідей на концепцій. Воно дає нам неймовірну площину та свободу для творчості. З-поміж кінематографічної палітри існує безліч жанрів від вестерну до звичайної повсякденності. Наразі ми живемо в період постмодерну, що кинув виклик багатьом традиційним уявленням про знання, істину та реальність.

Цей період, який замінив модерн дуже сильно вплинув на світ в цілому, а зокрема на кіно. Вплив постмодерної культури на кіно є значним і має свою історію. Він змусив режисерів та сценаристів переосмислити традиційні уявлення про оповідь, персонажів та реальність і призвів до створення деяких з найінноваційніших та найвпливовіших фільмів останніх десятиліть.

Одним з ключових аспектів постмодерністського кіно є деконструкція, яку як метод започаткував відомий французький філософ Жак Дерріда. Розроблена Деррідою стратегія читання та письма ґрунтується на прагненні виявити приховані суперечності та неоднозначність у текстах. Теж саме можна і віднести і до перегляду кіно. Деконструюючий глядач ставить під сумнів припущення, що лежать в основі стрічки, і шукає альтернативні способи його інтерпретації. Бо трактування кінокартини обмежується лише фантазією глядача. Ми можемо розбити фільм на окремі фрагменти і наділити її власною ідеєю, що ніяк не буде перетинатися з оригінальним послоним. Тому, приміром, можуть слугувати і рецензії на кіно, створення авторських пародій та фан артів. Все це змусить уже іншу людину поглянути на кінокартину під іншим кутом. І той факт що з одного продукту ми можемо зробити безліч і всі вони будуть мати різний характер та ідеї, що підводить нас до того етапу, що людина буде знати про кінокартину весь її сюжет навіть не дивившись її. В цьому і полягає деконструкція в кінематографі, коли у людини є свобода та певна влада над продуктом її не змушують йти за одним шляхом, а дають безліч

стежок тлумачення та інтерпретації, якими керується людиною і ніхто не заперечує піти власним шляхом і створити свою версію фільму.

Інша ключова тема постмодерністського кіно – це гра з ідентичністю. Постмодерністські фільми часто досліджують рухомість ідентичності, показуючи, як наші уявлення про себе формуються та змінюються під впливом зовнішніх сил. Це може включати дослідження гендерної ідентичності, расової та етнічної приналежності, сексуальної орієнтації та класової приналежності. Наприклад, «Шоу Трумана» Пітера Віра. Цей фільм досліджує природу реальності, змушуючи нас замислитися над тим, чи є наше власне життя таким реальним, як ми думаємо.

Хто знає, можливо ми персонажі в ситкомі, які нічого не підозрюють і живуть звичайною повсякденною рутинною, бо ніхто нам не скаже що є реальним, а що вигадкою, бо ми цим просто зіпсуємо шоу. І доки ми, як Труман Бербанк, не наважимося знайти правду пересиливши всі наші страхи та соціальні примари ми і далі будемо простими персонажами, які живуть мов по сценарію прийнявши свою долю. Такі сюжети в кінофільмах дають глядачеві побачити ту тривіальність та шаблонність нашого буття та розуміння власного «Я». Засумнівавшись в власному житті ми виходимо на ту площину, де ми повинні знайти власний шлях нашого життя не навішуючи на себе безліч ярликів.

«Now I am become Death, the destroyer of worlds.»

Robert Oppenheimer

Постмодерн також відкидає ідею єдиної істини, стверджуючи, що все залежить від інтерпретації. Це відображається в постмодерністському кіно, яке часто пропонує множинні погляди на події та заохочує глядачів робити власні висновки. Наприклад, новий фільм від Крістофера Нолана «Оппенгеймер». Оппенгеймер та інші вчені Манхеттенського проекту знали про жахливий потенціал атомної бомби, але вони також вірили, що вона може допомогти закінчити війну і врятувати життя. Їхнє рішення створити бомбу було складним моральним вибором, який мав далекосяжні наслідки. Рішення про скидання атомних бомб на Хіросіму та Нагасакі було ще одним складним моральним вибором. Президент Трумен та його радники знали, що ці бомби вб'ють тисячі невинних людей, але вони також вірили, що це може змусити Японію здатися і закінчити війну що їм і вдалося. Ще одна проблема яка розкривається в цьому фільмі це відповідальність Оппенгеймера, що зіграв ключову роль у розробці атомної бомби, і його часто звинувачують у руйнівних наслідках її використання. Фільм досліджує питання про те, чи ніс Оппенгеймер особисту відповідальність за загибель людей від атомних бомб. «Оппенгеймер» не дає простих відповідей на складні моральні питання, які він підіймає. Фільм змушує глядачів замислитися над природою добра і зла, відповідальністю вчених та руйнівною силою ядерної зброї. Жах Першої світової війни та Другої світової війни стало останньою

краплею в розумінні того, що немає абсолютного зла або добра і що вчинки людей можуть виходити за ці межі.

Розглянувши деякі аспекти постмодерного кіно ми можемо прийти до висновку що ми зробили крок до майбутньої епохи культури та філософії і саме кінематограф стане основою продукування нових філософських ідей.

Література:

1. Дерріда Ж. Цілі людини: Після філософії: кінець чи транс-формація? / упоряд. К. Байнес. Київ. Четверта хвиля, 2000. С. 114–145.
2. Вір П. Шоу Трумена, 1998. 103 хв. URL: <https://megogo.net/ua/view/3860381-shou-trumena.html>
3. Крістофер Н. Оппенгеймер, 2023. 180 хв. URL: <https://megogo.net/ua/view/22836846-oppenheimer.html?continue>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-390-6-44>

СПЕЦИФІКА ПРОЄКТУВАННЯ НАСТІЛЬНОГО КАЛЕНДАРЯ НА КОЖЕН ДЕНЬ РОКУ

Борисова С. В.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри дизайну навчально-наукового інституту мистецтв
Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»*

Семенова Є. І.

*студентка II курсу
Навчально-науковий інститут мистецтв Державного закладу
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
м. Полтава, Україна*

Календар – невід’ємна складова життя людини. Він допомагає не лише структурувати та ефективно використовувати час сучасному ритмі життя, а й базово відображає часові параметри, забезпечує часову орієнтацію тощо. Календарем називають як систему відліку різних часових проміжків, так і друковане видання, де перелік днів, тижнів місяців доповнюється різноманітною інформацією, а з огляду філософії календар є способом орієнтації суспільства в часі [1, с. 33].

Нині поняття використання календаря значно ширше за інструмент поділу часу на проміжки. Календар поєднує в собі як інформативні, так і естетичні функції. При художньому оформленні календаря, як виду